

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 14 Ocak 2019

Sayı : 6121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7750

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat Oktay tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 10.01.2019

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul Milletvekili

3213 sayılı Maden Kanununun "Madencilik faaliyetlerinde izinler" başlıklı 7'nci maddesinde; *"Madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme ve benzeri hususlar dikkate alınarak, temdit talepleri dahil ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, ilgili kurumların görüşleri alınarak Bakanlık tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar gözönüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar ihale yoluyla aramalara açılır. Bu Kanun dışında madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlama ancak kanun ile düzenlenir."* denilmektedir.

Aynı maddeye ek fıkra ise; *"Özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, **1 inci derece sit alanları** ile madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, petrol, doğalgaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir."* ibaresi bulunmaktadır.

Rize ili Fındıklı ilçesi Çağlayan Vadisinde 1. Derece Doğal SİT Alanında kalan 101 Ada 1 Parselde kaim 2.185,65 Ha alanda Maden İşleri Genel Müdürlüğünce Maden Tetkik Arama Kurumu'na (MTA) IV. Grup Maden Arama Ruhsatı ile **karot, kırıntı ve numune alma ile AR-GE amaçlı sondaj izni** verilmiştir. Ruhsatın yürürlüğe giriş tarihi 29.12.2017 olup, ruhsatın bitim tarihi 29.12.2024'tür.

Ruhsat sahibi MTA'nın, söz konusu 1. Derece Doğal SİT Alanında karot, kırıntı ve numune alma ile AR-GE amaçlı sondaj işlerini Turkish Petroleum International Company (TPIC) adlı bir firmaya yaptırdığı söylenmektedir. MTA'nın 03.12.2018 tarih

7750

ve 62882759-154.01(2018-32-13-13)-E.23812 sayılı yazısında; sondaj çalışmalarının MTA'nın mühendisleri ile hizmet alımı mühendisler tarafından yapılacağı belirtilmişse de sondaj çalışmalarının TPIC firması elemanlarınca yapıldığı anlaşılmaktadır. Aynı yazıda; MTA'nın Hopa Kamp Şefliğinin adresinin Paluri Otel olduğu belirtilmekte ve MTA ile özel firma irtibat adreslerinin aynı olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum vatandaşların kafasında ciddi soru işaretleri oluşturmaktadır. Firma, bölgede sondaj çalışmalarına başlamış olup, ÇED raporu olmadan, yöre halkına bilgi verilmeden, hatta kolluk güçlerinden de habersiz yapıldığı ifade edilen bu sondaj çalışmalarına vatandaşlarımız kuşku ile bakmakta, bölgenin doğal SİT alanı özelliklerinin kaybolması endişesini taşımaktadırlar.

Vadide HES projelerinin geçtiğimiz yıllarda İdare Mahkemesi kararlarıyla durdurulmasının gerekçesi olan Vadinin 'Doğal SİT Alanı' özellikleri devam etmektedir. Çağlayan Vadisi; tarihi konakları ve taş kemer köprüleriyle organik ürünlerin üretildiği bir organik vadi ve aynı zamanda turizm bölgesidir. Vadinin Doğal SİT Alanı özelliklerinin korunması yönündeki yargı kararlarını olumlu bulan vatandaşların beklentisi, yürütmenin de bu hassasiyetleri gözetmesidir. TPIC'in çeşitli kimyasallar kullanarak bölgede sondaj yaptığı, bu çalışmalarda kullanılan çeşitli kimyasalların dereye karıştığı ve toprağın aktığı derenin bulanıklaştığı çevre halkı tarafından ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. 3213 sayılı Maden Kanununun 7. maddesi hükümlerine göre 1. Derece Doğal SİT Alanı olan Arılı Vadisinde ÇED raporu alınmadan, halka bilgi verilmeden karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj yapılması normal midir?
2. MTA'nın karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj işlerini TPIC adlı firmaya yaptırdığı iddiası doğru mudur? Doğru ise bunun yasal dayanağı var mıdır?
3. Karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj gibi müdahalelere maruz kalan Vadinin doğal özelliklerinin kaybolması riskine karşı ne gibi tedbirler alınmıştır?
4. Karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj çalışmalarında çeşitli kimyasallar kullanıldığı, bu kimyasalların ve toprağın dereye karışıp kirliliğe yol açtığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yöre halkının şikâyetine neden olan, firmanın kontrolsüz ve denetimsiz şekilde sondaj yaptığına ilişkin ifadeler doğru mudur? İdare tarafından çalışmalar denetlenmekte midir?